

24. februar 2017

Høringssvar vedr. 2. udkast til forslag til lov om ændring af anvendelse af tvang i psykiatrien, lov om rettes pleje, lov om socialtilsyn, lov om retssikkerhed og administration mv... (oprettelse af specialiserede socialpsykiatriske afdelinger)

FOA vil gerne kvittere for høring nr. to med følgende bemærkninger i forhold til de nye elementer af lovforslaget samt dele af det bestående høringsmateriale.

FOA er stadig positive overfor forslaget. FOA mener til stadighed at udviklingen af botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108 og regionens behandlingspsykiatri, har medført et for stort gab mellem de to tilbud. En udvikling der betyder, at for mange borgere kommer i klemme og står uden et tilbud der kan imødekomme deres særlige behov for en periode.

Oprettelsen af specialiserede socialpsykiatriske afdelinger er derfor ét skridt i den rigtige retning, hvis det tilmed lykkes at skabe en positiv behandlingskontinuitet og rehabiliterende kultur, hvor tvang søges minimeret mest muligt.

Visitationskriterier:

FOA er positive overfor forslaget om at skærpe, at der skal foreligge en aktuel lægefaglig vurdering, ligesom FOA er tilfredse med, at det er taget til efterretning, at der i forbindelse med vurderingen af visitationskriterierne er medtaget, at der bl.a. kan indhentes registreringer, risikovurderinger og evt. politianmeldelser vedr. den pågældende borger.

FOA ser stadig gerne, at lovforslaget får tilføjet, at der i forbindelse med visitationen, skal redegøres for hvilke tiltag, der forgæves har været sat i værk for at nedbringe den u hensigtsmæssige adfærd. I lovforslaget om ændringen af serviceloven mv., hvormed der opnås hjemmel til at optage borgere i særlige botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller chikanerende adfærd, er der lagt vægt på dette element, jf. forslagets § 1, nr. 4 vedr. servicelovens § 131 a, stk. 2 nr. 4. Dels sikrer det en højere grad af retssikkerhed for den enkelte, dels giver det bedre forudsætninger for, at den evt. kommende specialiserede socialpsykiatriske afdeling får et bedre grundlag for at arbejde videre med den relevante patient, når tidligere tiltag er beskrevet.

Desuden vil det være relevant, at der stilles krav om, at det skal tydeliggøres i videst mulige omfang, hvad målet med opholdet på den specialiserede socialpsykiatriske afdeling konkret er for hver enkelt patient. Hvad er det for en u hensigtsmæssig adfærd der særligt skal ydes hjælp til at ændre? På den måde vil det være tydeligt for den enkelte, hvad der skal arbejdes henimod for at opholdet kan få en afslutning. Det vil skabe gennemsigtighed og dermed øge følelsen af retssikkerhed for den enkelte.

Der er i lovforslagets almindelige bemærkninger tilføjet, hvad der kan lægge til grund for vurderingen af om visitationskriterie nr. 2 om svær psykisk lidelse, er opfyldt. Uden den rette lægefaglige ekspertise er det svært tilgængeligt stof. Men det undrer alligevel FOA, at der er lagt vægt på at beskrive eksempler om den psykiske lidelses sværhedsgrad med udgangspunkt i en depressionsskala, mennesker med en spiseforstyrrelse, fobisk angst eller OCD, da det efter FOAs opfattelse ikke vil være de typiske svære psykiske lidelser, kommende patienter på en specialiseret socialpsykiatrisk afdeling lider af. Så vidt FOA er orienteret har et fælles kendetegn ved drabsmændene bag de fem drab på botilbud og forsorgshjem de sidste fire år, været lidelser som paranoid skizofreni, psykotiske tilstande (efter stofindtagelse) og lignende. Det vil være mere relevant at tage udgangspunkt i, hvordan disse svære psykiske lidelser kan beskrives og rates.

Brug af kropsscannere og hunde

Med denne anden høring søges der med lovforslaget adgang til at benytte kropsscannere til at undersøge patienter og besøgende som alternativ til kropsvisitation. Der søges ligeledes adgang til at anvende hunde, når besøgende eller patienter skal undersøges for ulovlige stoffer, hvis der gives samtykke fra den der skal undersøges.

Adgangen søges til både de specialiserede socialpsykiatriske afdelinger og til psykiatriske afdelinger i behandlingspsykiatrien. Det er overlægen eller lederen af afdelingen der tilføres kompetencen til at beslutte anvendelse.

FOA er positive overfor forslaget, hvis der skabes tydelige retningslinjer for, hvordan personalet skal håndtere disse nye muligheder.

Husleje, adressetilknytning mv.:

FOA mener stadig, at det er problematisk, at personer der betragtes som patienter i regionsregi, underlægges betaling. Det er et brud på de grundlæggende principper i sundhedsvæsenet, især når det tages i betragtning, at personer kan tvinges til at tage ophold uden domfældelse. Elementet med betaling for husleje bør stadig tages ud af forslaget.

Det fremstår stadig uklart i lovforslaget hvorvidt personer, der indlægges på en specialiseret socialpsykiatrisk afdeling fra et botilbud efter serviceloven, mister sin bolig i det evt. botilbud. Pladsen mistes jo i reglen ikke når man bliver indlagt i behandlingspsykiatrien, men hvad sker der, når man indlægges på denne mellemform?

Personalesammensætning og sundhedsfaglig bistand fra speciallæge i psykiatri:

I denne anden høring er det præciseret, at det forudsættes, at der tilknyttes faste speciallæger i psykiatri i form af en fast tilknytning til lægerne på en psykiatrisk afdeling, hvortil behandlingsansvaret overgår. Det forudsættes ikke, at det nødvendigvis bliver i form af bestemte navngivne læger. Denne adgang skal beskrives og præciseres i en konkret og forpligtende aftale. FOA mener, at det er helt centralt, at der sikres en kontinuitet i den lægefaglige bistand fra en speciallæge i psykiatri, så opgaven i videst mulige omfang placeres hos én eller ganske få navngivne speciallæger i psykiatri.

Det er i de almindelige bemærkninger også beskrevet, at personalet fra den specialiserede socialpsykiatriske afdeling kan kontakte den tilknyttede psykiatriske afdeling ved behov. Det fremgår af lovforslaget, at det skal være speciallæger i psykiatri. Det er alment kendt, at der er mangel på speciallæger i psykiatri også i behandlingspsykiatrien. Det kan betyde, at det ikke altid er speciallæger i psykiatri, der holder vagttelefonen på den psykiatriske afdeling, og derfor er der en nærliggende risiko for at 'konsultationen' ikke bliver fra en speciallæge i psykiatri, som har den nødvendige faglige tyngde og kender den specialiserede socialpsykiatriske afdelings patienter. Derfor bør det være navngivne speciallæger i psykiatri, der er fast tilknyttet de nye specialiserede socialpsykiatriske afdelinger. På den måde mener FOA, at der sikres den fornødne og helt centrale kontinuitet i behandlingsindsatsen.

I forhandlingerne om den specialiserede socialpsykiatriske afdeling blev det endvidere beskrevet, at afdelingerne skulle hente inspiration fra Sankt Hans afdeling M. På afdeling M er der fast tilknyttede speciallæger, hvormed kontinuiteten i behandlingsforløbet sikres. FOA mener, at de specialiserede socialpsykiatriske afdelinger uden en fast tilknyttet speciallæge har bevæget sig for tæt på et egentligt botilbud og for langt fra en behandlingspsykiatrisk afdeling, end intentionen med et mellemformstilbud gav i udsigt.

FOA undrer sig over, at det i de almindelige bemærkninger på side 22, er slettet, at det forudsættes at afdelingerne samarbejder med relevante psykiatriske afdelinger, når der stadig står 'distriktskykiatri' mv. FOA mener ikke, at psykiatriske afdelinger bør slettes, men at det tværtimod bør skærpes, at der fortrinsvis er tale om samarbejde med én psykiatrisk afdeling, som det endvidere i videst mulige omfang søges benyttet, hvis en patient fra en specialiseret socialpsykiatrisk afdeling får brug for at blive indlagt på en behandlingspsykiatrisk afdeling. Det sikrer en kontinuitet og dermed bedre overgange.

Lovforslaget er endvidere tilføjet, at der skal tilknyttes en sygeplejerske med specialuddannelse i psykiatri til ledelsen. FOA finder grund til at kritisere, at det foreslås, at der i en lov fastlægges en særlig faglig baggrund, når denne ikke er givet særskilte beføjelser som fx læger har gennem lægeloven.

Udredning af den enkelte patient:

FOA mener stadig, at det i lovforslaget bør fremgå eksplicit, at den enkelte patient, der indskrives på afdelingen, hurtigst muligt skal udredes psykiatrisk, sundheds- og socialfagligt, så der bliver bedre mulighed for at få en forståelse for den enkeltes vanskeligheder og dermed optimere behandlingen og muligheden for rehabilitering. Der kunne fx tilføjes en passus om dette under formålsbeskrivelsen i de almindelige bemærkninger på side 22.

Åbning og kontrol af post, undersøgelse af patientstuer og ejendele samt kropsvisitation:

Lovforslaget beskriver, at afdelingslederen kan beslutte, at der fx skal undersøges patientstuer. FOA mener stadig, at der i dette afsnit bør tilføjes en passus, der fremhæver, at personalet ud fra en sikkerhedsvurdering i det enkelte tilfælde, afgør, om det er personalet eller politiet, der i praksis gennemfører den konkrete undersøgelse af patientstuen.

Klageadgange og retssikkerhed:

FOA er tilfredse med, at klageadgange, frister mv. er anskueliggjort i et skema.

Med venlig hilsen

Dennis Kristensen

Forbundsformand